

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ___ ” _____ 20__ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни _____ **Основи економіки транспорту**
(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки _____ **бакалавр**
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань _____ **0701 - Транспорт і транспортна інфраструктура**
(шифр і назва галузі знань)

напряму підготовки _____ **6.070101 «Транспортні технології»**
(шифр і назва напряму підготовки)

кваліфікація¹ _____ **бакалавр з транспортних технологій**
(шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності - для магістра)

(_____)
(за ОПП чи № навчального плану)

2016 рік

¹ якщо програма використовується для підготовки фахівців декількох напрямів підготовки (спеціальностей) то перерахувати усі.

Розроблено та внесено: кафедра Економіки підприємства
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства,
Горова Ксенія Олександрівна
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2016р.
(номер) (та дата протоколу)

Тимч. в.о. зав. кафедрою ЕП к.е.н., доцент _____ Бабайлов В.К.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

Зав. кафедрою
транспортних технологій д.т.н., професор _____ Нагорний Є.В.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

Зав. кафедрою транспортних
систем та логістики д.т.н., професор _____ Горбачов П.Ф.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

Зав. кафедрою організації і
безпеки дорожнього руху д.т.н., професор _____ Наглюк І.С.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

“Узгоджено”

Декан факультету транспортних систем
(повна назва факультету, де читається дисципліна)

к.е.н., професор _____ Бекетов Ю.О.
(вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)
“ ” 20 року
(день) (місяць) (рік)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи економіки транспорту» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалавра напрям (спеціальності) 0701 - Транспорт і транспортна інфраструктура

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

за спеціальністю 6.070101 «Транспортні технології»

(назва напрямку для бакалавра (спеціальності для магістра))

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** підготовки фахівця до виконання майбутніх функційних обов'язків у сфері економіки транспорту, а саме організації обліку та аналізу витрат, формування собівартості продукції й визначення податку на додану вартість й податку на прибуток підприємства.

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є наукові принципи формування і обліку виробничих витрат на підприємствах транспорту, формування собівартості перевезень та транспортних послуг, а також оподаткування доходів і прибутку підприємств.

1.3. **Основні завдання** вивчення навчальної дисципліни полягають у формуванні знань, вмінь та уявлень згідно предмету дисципліни.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- Класифікацію витрат на надання послуг та виконання робіт;
- Основи проведення аналізу витрат на надання послуг;
- Призначення та порядок складання кошторису витрат;
- Порядок формування собівартості перевезень;
- Методи аналізу собівартості послуг та визначення резервів її зниження;
- Облік витрат на виконання послуг у фінансовій звітності;
- Особливості обліку витрат на виконання робіт;
- Призначення та порядок заповнення податкової накладної;
- Порядок заповнення реєстру отриманих та виданих податкових накладних;
- Порядок заповнення декларації про податок на додану вартість та подання звітності з податку на додану вартість;
- Ведення обліку основної діяльності підприємства;
- Складання декларації про прибуток підприємства.

вміти:

- Класифікувати витрати на надання послуг та виконання робіт;
- Проаналізувати валові витрати на надання послуг та виконання робіт;

- Скласти кошторис витрат на обсяг транспортних послуг в залежності від виду транспорту, підприємства та наданих послуг;
- Розрахувати повну собівартість перевезень та надання супутніх транспортних послуг;
- Проводити аналіз собівартості послуг та визначати резерви її зниження;
- Використовуючи результати діяльності підприємства, за нормативними методиками і інструкціями заповнити документи щодо обліку витрат за видами послуг, що надаються;
- Використовуючи результати діяльності підприємства, за нормативними методиками і інструкціями заповнити документи щодо обліку витрат на виконання робіт за видами транспорту;
- Використовуючи результати діяльності підприємства, за нормативними методиками і інструкціями заповнити податкову накладну;
- Використовуючи результати діяльності підприємства, за нормативними методиками і інструкціями заповнити реєстр отриманих та виданих податкових накладних;
- Використовуючи результати діяльності підприємства, за нормативними методиками і інструкціями заповнити декларацію про податок на додану вартість;
- Використовуючи результати діяльності підприємства, за нормативними методиками і інструкціями, в умовах відповідного до структури підприємства підрозділу вести облік валових доходів, прибутку підприємства і валових витрат від всіх видів діяльності;
- Скласти декларацію про прибуток підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: «Основи економічної теорії», «Основи фінансів та бухгалтерського обліку», «Основи підприємництва», «Основи маркетингу», «Економіка транспорту».

(вказати які дисципліни передують її вивчення, та які подальші дисципліни потребують її вивчення)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ²
Кількість кредитів - <u>5</u> Кількість годин - <u>180</u>	нормативна (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	
Семестр викладання дисципліни	<u>5</u> (порядковий номер семестру)	<u>7</u> (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	екзамен (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	48	<u>12</u>
- практичні, семінарські (годин)	<u>32</u>	<u>8</u>
- лабораторні роботи (годин)		
- самостійна робота студентів (годин)	<u>100</u>	<u>160</u>
- курсовий проект (годин)		
- курсова робота (годин)		
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	—	—
- екзамен	+	+

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Собівартість перевезень

назва розділу 1

Тема 1. Класифікація витрат

назва теми 1

Тема 2. Аналіз витрат на надання послуг

назва теми 2

Тема 3. Кошторис витрат

назва теми 3

Тема 4. Собівартість перевезень

назва теми 4

Тема 5. Аналіз собівартості послуг

назва теми 5

Розділ 2. Облік витрат на виконання робіт та послуг

назва розділу 2

Тема 6. Облік витрат на виконання послуг

назва теми 6

Тема 7. Облік витрат на виконання робіт

назва теми 7

Розділ 3. Облік податку на додану вартість

назва розділу 3

Тема 8. Податкова накладна

назва теми 8

Тема 9. Реєстр отриманих та виданих податкових накладних

назва теми 9

² Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа “заочна форма навчання” відсутня.

Тема 10. Декларація про податок на додану вартість

назва теми 10

Розділ 4. Облік податку на прибуток підприємства

назва розділу 4

Тема 11. Облік основної діяльності

назва теми 11

Тема 12. Декларація про прибуток підприємства

назва теми 12

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна:

1. Башкатова В.И. Планування роботи автотранспортного підприємства. Програмоване навчання / Башкатова В.И., Здерева Т.А., Стельмаховский Ю.С. – К.: Вища шк. Головне видав-во, 2012. – 288с.

2. Бойчик І. М. Економіка підприємств : навч. посібник / Бойчик І. М., Харів П. С., Хопчан М. І. - Львів: "Сподом", 2013.- 212 с.

3. Воркут А.И. Грузовые автомобильные перевозки. – К. : Вища школа, 1986. – 447 с.

4. Голованенко С.Л. Економіка автомобільного транспорту / Голованенко С.Л. – М.: Вища школа, 1983. – 352 с.

5. Голованенко С.Л. Збірник задач за курсом «Економіка автомобільного транспорту» / Голованенко С.Л., Жарова О.М., Посипай В.Г. М.: Вища школа, 1980.

6. Голованенко С.Л. Справочник инженера-экономиста астомобильного транспорта / С.Л. Голованенко, О.М. Жарова, Т.И. Маслова, В.Г. Посыпай. – К. : Техника, 1991. – 351 с.

7. Дмитриев И.А. Экономика предприятий автомобильного транспорта : учебное пособие / И.А. Дмитриев, О.М. Жарова. – Харьков : Знаду, 2004. – 184 с.

8. Жарова О.М. Типові задачі з економіки автомобільного транспорту: Навч. посібник для автотрансп. спец. вузів. – М.: Вищ. шк., 1991. – 223 с.

9. Жарова О.М. Типові задачі з економіки автомобільного транспорту : навч. посібник для автотрансп. спец. Вузів / О.М. Жарова, І.А. Дмитрієв. – Х. : ХГАДТУ, 1999. – 206 с.

10. Примак Т. О. Економіка підприємства : навчальний посібник / Примак Т. О. - К.: Вікар, 2015.- 178 с.

11. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік : посібник / Ткаченко Н.М. – К. : А.С.К., 2014. – 784 с.

12. Чабанова Н.В. Бухгалтерський фінансовий облік : посібник / Н.В. Чабанова, Ю.А. Василенко. – К. : Академія, 2012. – 476 с.

13. Шинкаренко В.Г. Экономическая оценка нововведений на автомобильном транспорте : учеб. пособие / В.Г. Шинкаренко, О.М. Жарова. – Х. : ХНАДУ, 2004. – 156 с.

Додаткова:

1. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник ; за ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир : ЖІТІ, 2012. – 608 с.
2. Сопко В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Сопко В. – 3-тє вид. – К. : КНЕУ, 2013. – 578 с.
3. Пушкар М.С. Фінансовий облік : підручник / Пушкар М.С. – Тернопіль : Картбланш, 2014. – 628 с.
4. Войнаренко М.П. Податковий облік і аудит : підручник / М.П. Войнаренко, Г.В. Пухальська. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 367 с.
1. Тарангул Л.Л. Оподаткування та регіональний розвиток (теорія і практика) : Монографія / Тарангул Л.Л.. – Ірпінь : Академія ДПС України, 2003. – 286 с.
2. Фрадинський О.А. Основи оподаткування : навч. посібник / О.А. Фрадинський. - Львів : Новий Світ-2000, 2012. - 340 с.
3. Як заповнити податкову накладну та реєстр податкових накладних ; під ред.. Н. Яновської. - Х. : Фактор, 2012. - 208 с.
5. Як заповнити декларацію з ПДВ ; під. ред.. Н. Яновської. - Х. : Фактор, 2014. - 288 с.

Інформаційні ресурси:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Основи економіки транспорту» для студентів галузі знань 0701 - Транспорт і транспортна інфраструктура [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [//portai.khadi.kharkov.ua/](http://portai.khadi.kharkov.ua/)
2. Методичні вказівки до виконання практичних занять з дисципліни «Основи економіки транспорту» для студентів галузі знань 0701 - Транспорт і транспортна інфраструктура [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [//portai.khadi.kharkov.ua/](http://portai.khadi.kharkov.ua/)
3. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Основи економіки транспорту» для студентів галузі знань 0701 - Транспорт і транспортна інфраструктура [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [//portai.khadi.kharkov.ua/](http://portai.khadi.kharkov.ua/)
4. Методичні вказівки для виконання контрольних робіт з дисципліни «Основи економіки транспорту» для студентів галузі знань 0701 - Транспорт і транспортна інфраструктура [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [//portai.khadi.kharkov.ua/](http://portai.khadi.kharkov.ua/)

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

(перелік засобів контролю успішності навчання студентів, які застосовуються: тести, екзаменаційні білети, тощо)

Формування системи знань студентів з дисципліни «Основи економіки транспорту» здійснюється шляхом проведення лекцій. Проведення практичних занять, консультацій та організації самостійної роботи студентів забезпечує формування необхідних вмінь та уявлень.

Поточний контроль здійснюється на лекціях у формі опитування; на практичних заняттях - опитування, діалогу, групового обговорення тематичних питань, самостійної та контрольної роботи; у час окремого розкладу занять – за допомогою тестових завдань.

Підсумковий контроль з дисципліни - екзамен.

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства,

Горова Ксенія Олександрівна

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за №___ від __.06.2015 р.